

San Pablo Titore chũ'o tocha saosi'ea'me

Pabloji Titoni sēemu

1 ¹ Chũ'u, Pablo, Dios chũ'uñe cho'ochē cho'okaikũ'mũ. Jesucristoji chũ'ure saosi'kũa'mũ Dios chũ'ore chũ'vaa'kũ chini, Dios chēa paajanapi Repaũni cuasajũ jovo Dios chũ'o ũcuarepare masijũ re'oja'che paapũ chini. ² Dios apereparũmũ chuta'a cheja peorũmũ Repaũ pa'icheja pãi sani pa'ijachere kũaasomũ. Jorema'kũa'mũ Dios. Diore cuasajũ jovosina Ũcuau pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me. ³ Chura Repaũ paanare vati toa sani uuche Ũsekũji Dios Repaũ chiisirũmũjekũna pãipi asa masia'jũ chini chũ'uni chũ'usi'kũa'mũ Repaũ chũ'ore chũ'vaa'kũ chini. ⁴ Tito, chũ'u ie chũ'o tocha saomũ mũ'ure. ¿Pa'ikũ mũ'u? Mũ'ure rũa cuasamũ chũ'u. Chũ'upi mũ'uni Dios chũ'ore kũaũna Repaũni cuasakũ jovosi'kũa'mũ mũ'u. Jã'ajekũna chũ'u chĩija'iu pa'imũ mũ'u chũ'ure chura. Jesucristo'te maire vati toa sani uuche Ũsekũni Ũcuate'eu'te cuasanaa'me mai. Repaũ Jesucristo mai Ja'kũ Diona'me mũ'u rekochona re'oja'che pa'iche'te cho'okaijũna re'oja'che pa'ijũ'u.

Tito cho'ojachere kũamũ Pablo

⁵ Chũ'u mũ'ũna'me Creta juupo pa'iu mũ'ure jo'ka ranisosi'kũa'mũ, mai cho'o pi'nimanesi'ere mũ'upi na'a pa'iu cho'o pi'nia'kũ chini. Mũ'ure chũ'usi'kũa'mũ chũ'u Jesure cuasana pa'ijooopõ si'ache repajoopõ ku'iu Jesure cuasanare chũ'ujũ kuirajanani, ainani jĩnaa jo'kaa'kũ chini. ⁶ Ija'che pa'inani chēajũ'u: Jesure cuasanare chũ'ujũana ija'che paapũ: Cu'ache cho'oma'ñe paapũ pãipi cu'ache cutumanea'jũ. Romi te'enarechil'a paaajũ. Repana mamachĩi Jesure cuasajũ pũka'kũpãi chũ'uñe jachama'ñe paapũ. Mamachĩipi ũcuauache cu'ache cho'oto pũka'kũpãi pãi chũ'ũcu'amũ. ⁷ Jesure cuasanare chũ'ũnapi, repaũna chũ'ũnare re'oja'che paajũ, Diore cho'ochē cho'okaapũ. Cu'ache cho'omanea'jũ repaũna. “Chũkũna na'a rũa masime”, chini chekũna i'kache asacuhemanea'jũ. Na'mi pe'rũma-

nea'jũ. Cono jũ'imatea'jũ. Chekũnare vaimanea'jũ. Kurineemanea'jũ. ⁸Jesure cuasanare chũ'ũnapi ija'che pa'ito re'omu: Chekũnare pãi so'ña rainare ãuna'me kãiruu ïsia'jũ. Chekũnare re'oja'che cho'okaijũ paapu. Dios chũ'ũñe'te cho'oa'jũ, cho'ouama'tojẽ'e. Chekũnana'me re'oja'che pa'ijũ Dios chiiche'te cho'oa'jũ. Chekũrũmũ cu'ache cho'ouatojẽ'e cho'omanea'jũ. ⁹Jesure cuasanare chũ'ũnapi chũ'u che'chosi'ere Dios chũ'o ũcuarepare jmamakarũjẽ'e jo'kasoma'ñe cuasajũ paapu, pãi ke'retojẽ'e. Jo'kasomaneni chũ'u che'chosi'ere chũ'o chekũnani che'chomasijanaa'me repana. Ũcuachi'a jorechũ'o che'chonare chũ'vamasijanaa'me repana chũ'vachũ'ore asa chẽaa'jũ chini.

¹⁰Dios chũ'o jachana jainũkoa'me, peoche i'kajũ jorena. Judíopãi rũa jainũko jã'aja'ñe cho'ome. Ũmũpãi ũcuanũkore ija'che i'kame: “Mũsanũkonapi jĩkochã'tiro chũto tũacojñoma'to Dios pa'icheja saicu'aja'mũ”, chiime repana. Joreme. ¹¹Repanare Dios chũ'o jachanare ũsejũ'u, cu'ache che'chomanea'jũ. Kurire kooñũ chini cu'ache che'chome repana. Jã'aja'ñe che'chojũ te'evũ'ña pa'inare ũcuanũkore cacũ'oju pa'ime. Jã'ajekũna repana cho'ochẽ'te ũseto rũa re'omu. ¹²Aperũmũ Creta juupo pa'ikũ rũa masiũji ija'che i'kaasomu: “Creta juupo pa'ina ũcuanũko jorenapi ãi ainaa'me. Pa'ivesũju, ñamejũ, vainejũ, cu'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me”, chiniasomu repau. ¹³Ũcuarepaa'me repau i'kasi'e. Jã'ajekũna repacheja pa'inare rũa chũ'vajũ'u, Dios chũ'ore asa chẽa cuasajũ paapu. ¹⁴Rũa chũ'vajũ'u repanare, judíopãi aichũ'o kũache'te jorechũ'ore asa chẽa Dios chũ'o ũcuarepare jachana chũ'ũñe'te cho'omanea'jũ. ¹⁵Pãi re'ojarekoñoã paana re'oja'chechi'a cho'onaa'me. Pãi cu'arekoñoã paanata'ni, cu'achechi'a cho'onaa'me. Dioni jachajũ, cu'ache'te cuasajũ re'oja'che cho'ovesũme repana. ¹⁶Repana cu'ache cuasana, “Diore cuasanaa'me chũkũna”, chiinata'ni re'oja'che cho'omarũna ña jachame pãi repanare. Dios peore, “Cho'omanejũ'u”, chiisi'ere cho'ojũna pe'rumũ Dios repanare. Dios chũ'usi'eta'ni cho'oma'me. Re'oja'cheta'ni jmamakarũjẽ'e cho'ovesũnaa'me repana.

Pablo Tito che'chojachere kũamũ

2 ¹Mũ'uta'ni, re'oja'chechi'a che'chokũ pa'ijũ'u, Dios chũ'o ũcuarepare. ²Ũmũpãi ainare ija'che che'chojũ'u: “Re'oja'che pa'ijũ, cono jũ'ima'ñe pa'ijũ'u, chekũna pãi ña kũkũa'jũ mũsanũkonare. Cu'ache cho'ochẽ jũvomasijũ cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Diore masi cuasajũ'u. Pãi ũcuanũkore oijũ'u. Ũcuachi'a mũsanũkonare cu'ache ti'jñeto Diore cuasache ũhasomanejũ'u.” Jã'are che'chojũ'u ũmũpãi ainare. ³Ũcuaja'che romi ainare ija'che che'chojũ'u: “Re'oja'che pa'ijũ Dioni cuasajũ pa'ijũ'u. Chekũna pa'iche ñani cu'ache cutumanejũ'u. Cono jũ'ima'ñe pa'ijũ'u. Re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'u, mũsanũkona pa'iche'te chekũnapi ña chẽa paapu. ⁴Romichĩire re'oja'che

che'choñu chini jā'aja'ñe pa'ijũ'u. Mũsanũkona airomipi romichĩi mũũ pa'inare ija'che che'choto re'omu: 'Mũũjũre cuasaju pa'ijũ'u, chĩiva'nare ũcuachi'a. ⁵Masi cuasaju cu'ache cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Namema'ñe masi kuiraju pa'ijũ'u chĩiva'nare, pũka'kũre ũcuachi'a. Chekũnare pãĩ ña oiju pe'keruji i'kaju pa'ijũ'u. Romi mũsanũkona ũjũpãĩ chũ'uñe jachama'ñe cho'ojũ pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe pa'ijũna pãipi ñani, Diore cuasanajeju re'oja'che pa'inaa'me jā'ana, chiijanaa'me mũsanũkonare. Cu'achũ'o i'kachejẽ'e peoja'mũ reparare.' ” Airomipi romichĩire jā'aja'ñe che'choto re'omu.

⁶Ūcuachi'a pũsũpãire ija'che che'chojũ'u: “Mũsanũkonare cu'ache cho'ouatojẽ'e re'oja'chechi'a cho'ojũ pa'ijũ'u”, chiijũ'u reparare. ⁷Mũ'u-jẽ'e repaña ñaju'te si'arũmũ re'oja'chechi'a cho'ojũ'u, mũ'u pa'iche'te ña chẽaa'ju. Reparare chũ'vani jmakarũjẽ'e jorema'ñe chũ'vajũ'u. Apema'ñe rũhiñe che'chojũ'u reparare. ⁸Si'arũmũ chũ'o ũcuarepare i'kaku pa'ijũ'u, pãipi mũ'ũni cu'ache cutumanea'ju. Re'oja'chechi'a i'ka-jũ'u maire cuhenapi cu'ache i'kama'ñe paaru. Cu'ache cho'omanajejuña maire cu'ache i'kavajũchũjanaa'me repaña.

⁹Pãĩ chekũnare cho'oche cho'okainare ija'che chũ'vajũ'u: “Mũsanũkonare paana chũ'uñe peore re'oja'che cho'ojũ'u, repãipi ña pojoal'ju. Mũsanũkonare chũ'uto ke'remanejũ'u reparare. ¹⁰Repaña nee jmamakarũjẽ'e ñaasokaimanejũ'u. Re'oja'che pa'ijũ'u, mũsanũkonani repaña cu'amajũarũã kuirache'te jo'kavajũchũmanea'ju. Re'oja'chechi'a cho'ojũ pa'ijũ'u, mũsanũkona pa'iche'te pãipi ña ũcuauko, 'Dios vati toa sani uuche Ũseku chũ'o rua re'oja'imũ', chiiju masia'ju.” Jã'aja'ñe chũ'vajũ'u cho'oche cho'okainare.

¹¹Diopi oiũ re'oja'che Cho'okaikũjekũ Repau paanare vati toa sani uuche ũsemũ. Pãipi Repau pa'iche'te masia'ju chini ũcuaukore re'oja'che cho'okaikũ'mũ Dios. ¹²Diopi maini re'oja'che cho'okaiũna re'oja'che pa'imasinaa'me mai. Dios maire che'chokũ'mũ Repau, “Cho'omanejũ'u”, chii'si'ere cho'omanea'ju chini. Che'chomũ maire, ũcuauache cu'ache cho'ouatojẽ'e re'oja'chechi'a cho'ojũ paaru chini. Che'chomũ, maipi chekũnani re'oja'che ja'me paaru chini. Che'chomũ maire, icheja cheja pa'inapi Repau ni masi cuasaajũ chini. ¹³Icheja chejare pa'iju pojoju cha'ame mai, Jesucristo jo'e cajejachere. Maire vati toa sani uuche Ũseku, Peore Masiku, Jesucristo re'oja'che ñou ko'sija'iu cajeja'mũ. Dioa'mũ Repau. ¹⁴Repau Jesucristo maini oiũ vati toa sani uuche'te Ũseku jũ'iñe cuhema'ñe mai cu'ache cho'oche jũni ro'ikaisi'kũa'mũ. Ūcuachi'a mai rekoñoãre care'vakasa chini jũni ro'ikaisi'kũa'mũ, maipi cu'ache cho'oche'te ũhaso re'oja'che cho'ojũ paaru chini. Maini paara chini jā'aja'ñe cho'osi'kũa'mũ Repau.

¹⁵Tito, ie chũ'u tochasi'e peore che'chokũ pa'ijũ'u mũ'u. Repau chũ'ore chũ'vaa'kũ chini Dios mũ'ũre chũ'usi'e Repau'te masi cuasanare chũ'vakũ

pa'ijũ'u, ũhasomaneal'ju. Ũcuaja'che masi cuasamanare Dios chũ'uñe'te rua i'kajũ'u masi cuasaal'ju. Ũcuanũkore masi chũ'vajũ'u, mu'uni jachamaneal'ju.

Jesure cuasana re'oja'che pa'iche'te kuamu

3 ¹ Repacheja pa'inare Jesure cuasanare si'arumu ũcuanũkore ija'che chũ'vakũ pa'ijũ'u: “Pã chũ'unare jachama'ñe cho'ojũ pa'ijũ'u repana chũ'uñe. Repana cho'oũseche cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Re'oja'che cho'ochechi'a cuasajũ pa'ijũ'u. ² Pã chekũna pa'iche ñani te'eu'terejẽ'e cu'ache cutumanejũ'u. Chekũnare ke'rema'ñe pe'keruji i'kajũ pa'ijũ'u. ‘Na'a rua masime chũkũna’, chiima'ñe, chekũnare ruarepa chũ'uma'ñe pa'ijũ'u, Jesure cuasanana'me cuasamanare.” Jã'aja'ñe chũ'vajũ'u repanare.

³ Apeřumu mai ũcuachi'a rua cu'ache cho'ojũ pa'isinaa'me Jesure chuta'a cuasamarumu. Pã chũ'unare rua jachasinaa'me. Cu'ache cuasajũ re'oja'chejẽ'e cho'ovesusinaa'me mai. Ũcuauache cu'ache cho'ojũ pa'inajejũna, re'oja'che cho'ocu'asi'kuuamũ maire. Pã chekũnare rua cuhesinaa'me mai. Mai ũcuachi'a sãĩnechi'a cuhesinaa'me. Pã ũcuachi'a rua cuhesinaa'me maire. Pãire cuhejũ cu'ache cho'ojũ pa'isinaa'me mai. Pã chekũnare re'oja'che ti'jñeto pe'rusinaa'me mai. Jã'aja'ñe pa'isinaa'me mai apeřumu. ⁴ Jã'aja'ñe pa'inareta'ni oisi'kuuamũ Dios maire. Dios Repau chiisĩřumu ti'aũna chejana raosi'kuuamũ Jesure, mai cu'ache cho'ochete jũni ro'ikaau chini. ⁵ Ija'che i'kama'kuuamũ Dios: “Re'oja'che cho'onajejũna cho'okaimũ chũ'u inare”, chiima'mũ Dios maire. Cu'ache cho'onareta'ni maini oiũ vati toa sani uuche ũsesi'kuuamũ Repau maire. Repau chĩ paapũ chini mai cu'arekoũoã paasi'e re'ojarekoũoã care'vasi'kuuamũ Repau. Mai rekoũoãna ũcuau Rekocho'te rao mamarekoũoã cho'osi'kuuamũ Repau maire. ⁶ Dios cuhema'ñe ũcuau Rekocho'te raosi'kuuamũ maire si'ache cho'okaau chini, Jesucristoji maire vati toa sani uuche'te ũsekũ jũni ro'ikaisi'jekũna. ⁷ Dios maire oiũ rupũ cho'okaiũ cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamũ, na'a pa'isĩřumũna mai Repau chĩijejũ ũcuau pa'ichejare ai sani paapũ chini. Jã'are cha'ame mai. ⁸ Ie chũ'o chũ'u tochasi'e peore ũcuarepaa'me. Jã'ajekũna iere chũ'o si'arumu che'chokũ pa'ijũ'u, repacheja pa'inapi Diore cuasanapi chekũnare re'oja'che cho'okaijũ paapũ chini. Repanani jã'aja'ñe cho'oto rua re'omu. Chekũnare pã ũcuachi'a, repana ti'jñe re'oja'che cho'ojanare ũcuanũkore re'oja'che pa'ija'mũ.

⁹ Mai vesuche'te chekũnapi sãĩnechi'a cututo ja'me cutuma'ñe pa'ijũ'u mu'ũ. Pã te'ena aipã apeřumu chĩ jojosi'ere aichũ'opi jorejũ kuato ja'me cutumanejũ'u. ũcuachi'a judío aipã chũ'usi'ere cutujũ sãĩne pe'rujũ pa'imanejũ'u. Rupũ peoche i'kache'me jã'a. Jã'are cutujũ re'oja'che pa'iche che'chemanaa'me mai. ¹⁰ Pã te'ena cu'ache cutume, chekũnapi cavajũ sãĩnechi'a cuhejũ ja'me pa'imaneal'ju chini. Jã'aja'ñe cutunare

ũsejũ'u jo'e cutumaneal'ju. Jo'e cu'ache cututo jo'e te'echo i'kajũ'u repa-nare. Ka'chañoã i'kasi'ere cuhama'ñe ũcua cututo chekũnare Jesure cuasanare ja'me pa'iche ũsejũ'u repanare. ¹¹Jã'aja'ñe pa'ina cu'anajeju ũcuarepa cho'omanaa'me. Cu'ache cho'ojuna repana cu'arekoñoã paa-che masime pãi.

Tito cho'ojachere kũamũ Pablo

¹²Icheja pa'iku'te te'eũ'te mũ'u pa'ichejana saoja'mũ chũ'u, chekũrũmũ Artemani, chekũrũmũ Tíquiconi. Repaũ saisirũmũ saire'oto Nicópolis vu'ejoopona pesa sani tijñajũ'u chũ'ũre. Ũcuajoopona sani canũka okorũ-mũ si'achetu'ka pasa chiimũ chũ'u. ¹³Ũcuachi'a Roma chũ'ũna chũ'ũjuna tochasi'e rũa masiku'te Zena'te Apolona'me mũ'u pa'ichejana saisirũmũ cho'okaijũ'u repanare, jo'e re'oja'che kuharũ chini. Ũcuauache repana chiiche karato ĩsijũ'u repanare. ¹⁴Ũcuaja'che Jesure cuasana repacheja pa'ina, chekũnare re'oja'che cho'oche che'che sãĩnechi'a kuirato, repana chiiche karamaneja'mũ. Ũcuachi'a repanapi re'ona paũ chini re'oja'che cho'ojũ paarũ.

Tocha pi'nicuhasi'ea'me

¹⁵Chũ'ũre ja'me pa'inana'me, chũ'o saomũ chũ'u mũ'ũre. Jesuni cuasa-ju chũkũna'te cuasanare chũ'o sa kũakaijũ'u mũ'u. Diopi mũsanũkonare ũcuaukore rũa re'oja'che cho'okaũ, re'oja'che pa'imasia'ju chini.

Pablo